

Undtagelse derfra, end at det skal ske under Forudsætning af „at de ikke forstyrre bestaaende offentlige Vandforsyningsanlæg.“ Der-til tør jeg ikke være med. Det Ord „offentlige“ kan jeg ikke have staaende paa det Sted, hvor det staar. Det er mig ikke nok, at man ikke maa forstyrre bestaaende „offentlige“ Vandforsyningsanlæg; jeg mener, at man ogsaa maa respektere de Vandforsyningsanlæg, der allerede ere anlagte, idet det dog vilde være meget urimeligt, om man ved Lov vilde give et offentligt Vandværk Ret til at anlægge sine Pumpebrønde paa en Mands Mark, der tidligere har anlagt et Vandværk for sig og sin Nabo til Forsyning af deres Gaarde. Følgen vil nemlig da blive, at det større Vandværk, som bliver anlagt paa samme Mark, og hvis Brønde ere dybere, tvinger det oprindelige Vandværk til at gaa endnu dybere ned med sine Brønde, saa at det bliver en hel Kæppestrid om, hvem der kan holde længst ud. Noget-aa-dant vil jeg ikke være med til; men, som sagt, med den Rettelse heraf, som jeg haaber, at det Udvalg, der bliver nedsat, vil foretage, takker jeg den højtærede Minister. Jeg tror, at Forslaget vil gøre god Nytte mange Steder, idet det bliver mere, og mere almindeligt, at man anlægger ikke alene større Vandværker for Købstæder, men ogsaa smaa, billige, men dog meget nyttige Vandværker for mindre Kredse af Landet.

Indenrigsministeren (Hørring): Idet jeg skal anerkende den gode Modtagelse, dette Lovforslag har faaet, skal jeg over for den sidste ærede Taler kun bemærke, at de Tilfælde, han har fremdraget, næppe ere synderlig praktiske. Det er jo en given Ting, at det paagældende Vandforsyningsanlæg ikke vil kunne ekspropriere selve den artefiske Brønd, som den private har anlagt paa sin Ejendom. Ekspropriationsretten gaar ikke videre end til, at der kan eksproprieres til et nyt Anlæg. Smidlertid kan der opstaa en Konfurrence, hvad der vistnok var det, det ærede Medlem sigtede til, idet Vandværket kan bore paa den samme Ejendom, hvor den private har boret i Forvejen, og Vandværket saaledes kan tage Vandet bort fra den af den private borede Brønd, men det er her, at det forekommer mig, at Spørgsmaalet bliver upraktisk, thi hvorfor skulde Vandværket gaa til at bore netop paa en Ejendom, hvor der i Forvejen er en artefisk Brønd? Den Stade, der paaføres den private, skal erstattes ham fuldtud, og Vandværket kan saaledes, forekommer det mig, ikke naa videre ved at bore paa den

Ejendom end ved at søge til en anden Ejendom. Smidlertid er det Forhold, det ærede Medlem har fremdraget, noget, der kan komme under nærmere Overvejelse under Sagens videre Gang her.

Leth-Gespensien: Jeg kan i Righed med det ærede Medlem for Bestervig (N. Andersen) sige, at hvis Lovforslaget var kommet fra det andet Ting, som det var forelagt af den ærede Minister, havde jeg ikke haft Anledning til at tage Ordet. Jeg har bedt om Ordet netop i Anledning af den Ændring, man i Landstinget har sat ind i Forslaget om Ret til at ekspropriere Brønde paa anden Mands Grund. Derved tror jeg, at man vilde komme ind paa meget vidtløftigere og vanskeligere Forhold end efter Lovforslaget i dets oprindelige Skikkelse, da det gik ud paa at indføre det samme, som vi i Fjor ønskede gennemført ved en Paragraf paa en anden Lov. Den Bestemmelse, at man kan faa Lov til paa enhver Plads at ekspropriere Retten til Anlæg af en Brønd, kan komme andre end de offentlige og de andre Vandværker, som det ærede Medlem for Bestervig omtalte, til Stade. Det kan ogsaa komme til Skade for almindelige Brønde. Det har bl. a. vist sig ved Aarhus, hvor man har gjort en hel Del Forsøg paa at skaffe Vand, at, hvor man havde fundet en saadan Aare, blev Vandet i Brønde i en stor Omkreds tømt, og det giver i alt Fald Lovforslaget, som det foreligger, ingen som helst Erstatning for; men jeg indrømmer, at der heller ikke vilde blive givet Erstatning, hvis vedkommende købte sig Ret til at bore paa anden Mands Grund. Det er derfor et Forhold, der vistnok overhovedet maa overvejes meget nøje i et Udvalg, og jeg kan i alt Fald paa Sagens nuværende Stadium ikke have nogen Mening om, hvorvidt Folketinget kan være tjent med at gaa ind paa den Udvidelse, som Lovforslaget har faaet i Landstinget. Jeg indrømmer, at det er et uheldigt Forhold, hvad enten man giver Ekspropriationsret eller ej, idet det enkelte Vandværk kan tilføje mange Mennesker en Skade. Det er kun disse Bemærkninger, jeg vil henstille til det eventuelle Udvalgs Overvejelse.

N. Andersen: Den højtærede Minister ansaa det Tilfælde mindre praktisk, at der vil opstaa Kalamiteter af den Art, jeg før nævnte, men hvis de fremstaa, kunne de ogsaa blive ret betydelige. Det er ganske illusorisk, hvad den højtærede Minister udtalte, at bestaaende Vandværker, som even-